

Ed.

600. Frumvarp

til laga um mentaskóla og gagnfræðaskóla í Reykjavík og á Akureyri.

(Eftir 2. umr. i Ed.).

I

MENTASKÓLINN Í REYKJAVÍK.

1. gr.

Í Reykjavík skal vera mentaskóli með fjórum ársdeildum.

2. gr.

Takmark skólans er að efla sálar- og líkamsþroska nemenda, veita þeim almenna mentun, svo að þeir verði hæfir til að stunda nám við háskóla og aðrar mentastofnanir.

3. gr.

Skólinn er samskóli fyrir pílta og stúlkur.

4. gr.

Skifta skal bekkjum Mentaskólans í tvær deildir, máladeild og stærðfræðideild.

5. gr.

Í Mentaskólanum skal kenna þessar námsgreinar: Íslensku og íslensk fræði, ensku, Norðurlandamál, þýsku, frönsku, latínu, sagnfræði, trúarbrögð, fjelagsfræði, bókmentafræði og listasögu, náttúrusögu og náttúrufræði, stærðfræði, bókfærslu, líkamsæfingar, söng, dráttlist og vinnubrögð.

Heimilt skal kenslumálaráðuneytinu að fjölga eða fækka námsgreinum, ef meiri hluti skólaráðs og skólameistari mæla með breytingunni.

6. gr.

Íslensk tunga og íslensk fræði skal vera höfuðnámsgrein í skólanum. Vandlega skal gæta þess, að ofþreyta ekki nemendur með náminu.

Lesskrá skal haga svo, að auðvelt sje að halda nemendum til sjálfstæðra námsiðkana, eftir því sem áhugi og hæfileikar benda til

Leikfimi og íþróttaiðkanir skal stunda með kappi, og má veita leyfi við og við, þegar vel stendur á; hálfra eða heila daga, til íþróttaiðkana eða gönguferða, enda skal leikfimikennari sjá um, að leyfið sje notað svo sem til var ætlast.

7. gr.

Í hverjum bekk skal haldið árspróf. Lokaprófið er stúdentspróf. Öðrum prófum ræður skólameistari.

Við árspróf skulu vera 2 prófdómendur, annar úr flokki kennara, hinn skipaður af kenslumálaráðuneytinu, en við stúdentspróf 2 prófdómendur, skipaðir af því. Heimilt skal vera að stytta próf milli bekkja. Ræður skólameistari, ef svo er gert, hvernig stytt skal í hvert sinn, en birtir það eigi fyr en komið er fast að prófi.

Þá er og skólameistara heimilt að sleppa nemendum við árspróf, enda hafi þeir lofsamlega einkunn eftir veturinn.

8. gr.

Um einkunnastiga og einkunnagjöf skal ákveða í reglugerð, svo og nánar um inntökupróf, kröfur til flutnings milli bekkja og um stúdentspróf.

9. gr.

Ljúka má námi í einstökum námsgreinum við árspróf í öðrum og þriðja bekk skólans, en þá skal um prófdómendur í þeim greinum fara eins og um stúdentspróf, enda skulu þær einkunnir og taldar á stúdentsprófskirteinum.

10. gr.

Heimilt er nýsveinum og utanskólamönnum að taka árspróf í öllum bekkjum. Þeir, sem prófin standast, hafa leyfi til að setjast í skólann, eftir því sem húsrúm og kennaratala leyfir. Ef fleiri ná prófi inn í bekk en hægt er að veita inntöku, ræður prófeinkunn úrslitum.

11. gr.

Þessi eru almenn inntökuskilyrði: 1) Að þeir, sem setjast í fyrsta bekk, sjeu eigi yngri en 15 ára. Þó getur kenslumálaráðuneytið veitt sjerlega þroskuðum nemendum undanþágu, ef þeir eru orðnir 14 ára. Aldurstakmark þeirra, er setjast í aðra bekki, skal svara til inntökualdurs; 2) Að þeir sjeu ekki haldnir af neinum næmum sjúkdómi; 3) Að siðferði þeirra sje óspilt.

12. gr.

Til þess að verða tekinn í fyrsta bekk verður nemandinn að standast próf í þessum greinum: 1) Í móðurmálinu: Geta ritað venjulegt mál ritvillulítið, þekkja aðaleinkenni islenskrar málfræði og höfuðdrætti í islenskum bókmentum bæði á þjóðveldistímanum og síðan um 1800. 2) Í Norðurlandamálum: Skilja og geta lesið nokkurnveginn rjett venjulegt fræðibókamál á dönsku eða sænsku og geta ritað villulítinn stíl almenns efnis á öðruhvorum því máli. 3) Í ensku: Geta auðveldlega þýtt ólesið ljett mál og gert villulitinn stíl um auðvelt efni. 4) Í reikningi: Vera leikinn í að reikna brot og tugabrot, vaxtareikning, fjelagsreikning, einfaldasta jöfnureikning og almennustu

þætti í flatarmáls- og rúmmálsfræði. 5) Í sögu: Hafa glögt yfirlit um æri frægra manna og megingimabil og atburði í sögu Íslands og almennri veraldarsögu. 6) Í náttúrufræði: Hafa numið líkamsfræði, almenna grasfræði og dýrafræði, og þekkja aðaldrætti í þróunarsögu jarðarinnar og landsins. 7) Í landafræði: Hafa numið almenna landafræði og vera leikinn í að nota landabryjef.

13. gr.

Kenslustundir í hverjum bekk skulu vera 30—33 á viku. Á laugardögum skal kensla eigi standa lengur en til hádegis.

14. gr.

Skólaárið byrjar 1. október og endar 30. september. Kensla stendur til mailoka, en árspróf og lokapróf eru í júní.

15. gr.

Þessi skulu vera lögboðin leyfi: 1) Jólaleyfi frá Þorláksmessu til þrettánda, að báðum þeim dögum meðtöldum; 2) Öskudagur; 3) Páskaleyfi frá miðvikudegi fyrir skírdag til þriðja í páskum; 4) Hvítasunnuleyfi frá laugardegi fyrir hvítasunnu til þriðja í hvítasunnu; 5) Sumardagurinn fyrsti; 6) Afmælisdagur konungs, 17. júní og 1. desember; 7) Sumarleyfi frá því prófum er lokið og til 30. september. Öðrum leyfum ræður skólameistari, og skulu þau einkum notuð til iþróttaiðkana og náttúrufræðirannsókna.

16. gr.

Fastir kennarar skólans skulu eigi vera færri en 8 og eigi fleiri en 10, og er einn þeirra jafnframt skólameistari. Hefir hann á hendi aðalumsjón með nemendum skólans, kenslu allri, húsum skólans og áhöldum. Skólameistari hefir að byrjunarlaunum 4000 kr. á ári, en launin hækka eftir 3, 6 og 9 ár í þessari röð um 300 kr., 300 kr. og 400 kr. upp í 5000 kr. Auk þess nýtur hann ókeypis húsnæðis í skólahúsinu, ljóss og hita. Hafi skólameistarinn aðalumsjón með heimavist, fær hann þess vegna 2000 kr. í risnufje.

Kennarar skólans hafa að byrjunarlaunum 3400 kr. á ári, en launin hækka á 4 ára fresti um 400 kr. upp í 5000 kr. Þeir af kennurum skólans, sem gegnt hafa embætti samfleytt í 16 ár, verða yfirkennarar. Skólameistari og kennarar njóta dýrtíðaruppbótar samkvæmt launalögum.

Skólameistari ræður aukakennara og stundakennara, eftir því sem fje er veitt til í fjárlögum. Svo skal og leitað umsagnar skólameistara um skipun fastra kennara.

17. gr.

Skólameistari skal kenna 12 stundir á viku, en fastir kennarar 26 stundir. Heimilt er kenslumálastjórninni að fækka um 2—4 stundir skyldukenslu skólameistara eða fastra kennara, sem hafa mikil aukastörf við skriflegar úrlausnir eða önnur sjerstök aukastörf í þágu nemenda og skólans.

18. gr.

Til þess að geta orðið skipaður fastur kennari við skólann þarf umsækjandi að hafa tekið kennarapróf við háskóla í kenslugreinum sínum, hafa kynt sjer allitarlega kensluaðferðir og heimilisbrag í nokkrum samskonar skólum, og hafa sýnt með að minsta kosti eins árs reynslu við skólann, að hann hafi kennarahæfileika og manndóm til að gegna slíkri stöðu.

Heimilt er þó að veita undanþágu frá fyrsta ákvæðinu að því er snertir kennara, sem nú starfa við skólann, og aðra umsækjendur, sem hafa með afburðum í kenslu sýnt, að þeir sju eftirsóknarverðir starfsmenn við skólann.

19. gr.

Kennarafundi skulu allir kennarar skólans sækja. Skólameistari boðar til funda og stýrir þeim. Fastir kennarar og aukakennarar hafa atkvæðisrjett.

20. gr.

Skólameistari ræður skólalækni til 3 ára í senn, og skal hann líta eftir heilbrigði nemenda og hollustuháttum skólans.

21. gr.

Kenslumálaráðuneytið hefir yfirstjórn skólans. Sjer til aðstoðar hefir það skólaráð, og skal ákveðið um það í reglugerð. Má þar ákveða, að Alþingi, bæjarstjórn Reykjavíkur og fjelag útskrifaðra nemenda eða stúdentafjelag taki þátt í skipun skólaráðsins.

Skólaráðið starfar ókeypis, en fær kostnað við simanot og brjefaskifti goldinn úr skólasjóði.

22. gr.

Skólaráðið skal árlega halda 1 aðalfund, og aukafundi er þörf krefur. Getur það gert tillögur um sjerhvað, er það telur skólanum til hagsmuna. Svo skal það og vera kenslumálaráðuneytinu og skólameistara til ráðuneytis hvenær sem þess er óskað. Skytt skal að bera reglugerð og breytingar á henni undir skólaráðið.

23. gr.

Kenslugjöld skal greiða í skólasjóð, og ákveður skólaráðið hæð þeirra. Aldrei skulu færri en fjórði hluti nemenda undanþegnir skólagjaldi.

Skólasjóði má verja til námsstyrks, til fræðandi ferðalaga nemendanna og að öðru leyti til hvers þess, er verða má til að bæta og prýða skólann og efla heilbrigt skólalíf. Nánari fyrirmæli um meðferð skólasjóðs verða ákveðin í reglugerð.

24. gr.

Svo fljótt sem ástæður ríkissjóðs leyfa skal koma upp heimavistum fyrir 40 til 50 nemendur skólans og búa þær nauðsynlegustu húsgögnum á kostnað ríkissjóðs. Í heimavistahúsinu skal vera íbúð fyrir kennara til um-

sjónar og samkomusalur. Svo skal og heimilt að ætla húsrúm og nauðsynleg áhöld sameiginlegu mótuneyti heimavistanemenda. Utanbæjarnemendur ganga fyrir heimavistum, og skulu heimavistanemendur njóta ókeypis húsnaðis, ljóss og hita.

Skýlt er kennurum að hafa umsjón með heimavist og vinnu nemenda í bókasafni skólans, þegar skólameistari óskar þess, gegn þóknun, sem ráðuneytið samþykkir.

25. gr.

Ráðuneytið setur reglugerð fyrir skólann, er kveður nánar á um einstök atriði, er hann varða, svo sem verksvið skólaráðs og kennarafunda, umsjón með skólahúsi, skyldur kennara til umsjónar með nemendum og annað, er þurfa þykir.

26. gr.

Meðan skólinn er haldinn í núverandi skólahúsi tekur hann eigi á móti fleiri nemendum en svo, að í hverri ársdeild sjeu 2 bekkir, fullskipaðir við kenslu í sameiginlegum námsgreinum máladeildar og stærðfræðideildar. Nú verður nemendatala deildanna svo misjöfn, að eigi rúmast allir nemendur annarar deildarinnar í einum bekk við kensluna í sjerfræðum þeirrar deildar, og skal þá aukreitis halda uppi sjerkenslu fyrir þá nemendur, er umfram verða.

II.

GAGNFRÆÐASKÓLINN Í REYKJAVÍK.

27. gr.

Í Reykjavík skal vera skóli, sem nefnist Gagnfræðaskólinn í Reykjavík. — Skólinn starfar í þremur ársdeildum.

28. gr.

Markmið skólans er að veita ungmönnum, sem lokið hafa fullnaðarprófi barnafræðslunnar, frekari almenna, hagnýta fræðslu, bóklega og verklega.

29. gr.

Skólinn er samskóli fyrir pílta og stúlkur.

Námstíminn á hverju ári er 7—7½ mánuður og kenslustundir reglulegra nemenda 30—33 á viku.

30. gr.

Inntökuskilyrði í 1. bekk skólans eru þessi: 1) að hafa lokið fullnaðarprófi barnafræðslunnar; 2) að vera ekki haldinn af neinum næmum sjúkdómi; 3) að vera 14 ára að aldri. Þó getur skólastjóri veitt undanþágu, ef honum virðist ástæða til, enda sje umsækjandi ekki yngri en 13 ára.

Heimilt er að ákveða í reglugerð próf í einstökum námsgreinum sem inntökuskilyrði.

31. gr.

Til þess að utanskólanemandi verði tekinn í annan eða þriðja bekk, verður hann að sýna við próf, að hann hafi þá kunnáttu og þroska, sem krafist er af skólanemendum, sem setjast í þann bekk, og fullnægja aldurs-skilyrðum, er samsvara ákvæðum 30. gr.

32. gr.

Í skólanum skal kenna þessar námsgreinar: Íslensku og íslenskar bókmentir, dönsku eða sænsku, ensku, landafræði, náttúrusögu og náttúrufræði, almennan reikning, ásamt undirstöðu í flatarmálsfræði og rúmfræði, sögu, atvinnufræði, dráttlist, hagnýt vinnubrögð, söng og íþróttir. Í 3. bekk skal auk þess kenna bókfærslu, vjelritun, þýsku, fjelagsfræði, hagfræði og þau atriði lögfræðinnar, sem mest koma við daglegu lífi manna. Undanþágu má veita nemendum í einstökum námsgreinum, enda leggi þeir þá því meiri stund á aðrar greinar, eftir því sem áhugi og hæfileikar benda til.

33. gr.

Eftir nám í fyrsta bekk skal ljúka ársprófi, en eftir nám í öðrum bekk gagnfræðaprófi, og eftir nám í þriðja bekk gagnfræðaprófi hinu meira. Í reglugerð má ákveða, að skyndipróf sjeu haldin nokkrum sinnum á vetri. Þau skulu vera skrifleg og fyrirvaralaus.

34. gr.

Kennarar prófa hver í sinni kenslugrein. Við árspróf eru kennarar prófdómendur hver hjá öðrum. Kenslumálaráðuneytið skipar prófdómendur við þurtfararpróf, og velja þeir verkefnið við prófin.

35. gr.

Við Gagnfræðaskólann í Reykjavík skipar kenslumálastjórnin tvo fasta starfsmenn, skólastjóra og einn kennara. Skal skólastjóri njóta sömu launakjara og forstöðumaður Kennaraskólans, en kennarinn sömu launakjara og fastir kennarar þess skóla. Laun þeirra greiðast úr rikissjóði.

36. gr.

Þriggja manna skólanefnd hefir yfirstjórn skólans á hendi. Bæjarstjórn Reykjavíkur kýs með hlutfallskosningu tvo menn til þriggja ára, en kenslumálaráðuneytið skipar hinn þriðja, sem jafnframt er formaður nefndarinnar, til jafnlangs tíma. Varamenn þrír, tilnefndir á sama hátt og af sömu aðiljum til sama tíma, taka sæti í nefndinni í forföllum aðalmanna. Skólanefndin starfar kauplaust.

37. gr.

Skólastjóri hefir á hendi daglega stjórn skólans og ræður aukakennara og stundakennara í samráði við skólanefnd.

38. gr.

Skólanefnd semur reglugerð fyrir skólann um kenslu, próf og annað, sem lýtur að starfi skólans, en kenslumálastjórnin staðfestir. Skólanefnd skal ráða með skólastjóra bóka- og áhaldakaupum og annast fjárstjórn skólans.

39. gr.

Ríkissjóður lætur á árunum 1929, 1930 og 1931 reisa hús handa Gagnfræðaskólanum í Reykjavík. Leggur Reykjavíkurbær til ókeypis lóð, seni kenslumálaráðuneytið tekur gilda, og enn fremur ókeypis vatn úr hitauppsettum bæjarins. Ríkissjóður leggur fram $\frac{2}{5}$ byggingarkostnaðar, en Reykjavíkurbær $\frac{3}{5}$. Úr ríkissjóði má verja í þessu skyni allt að 90000 kr.

40. gr.

Úr ríkissjóði skal greiða 80 kr. í skólasjóð fyrir hvern reglulegan nemanda yfir skólaárið, þó ekki yfir 1600 kr. á hvern bekk skólans til jafnaðar, gegn 120 kr. framlagi úr bæjarsjóði Reykjavíkur fyrir hvern þessara nemenda, þó ekki yfir 2400 kr. á hvern bekk.

41. gr.

Skólanefnd ákveður kenslugjöld, og renna þau í skólasjóð. Eigi skulu færri en $\frac{1}{4}$ innanbæjarnemenda njóta ókeypis kenslu. Heimilt er að ákveða utanbæjarnemendum allt að 60 kr. hærra kenslugjald en innanbæjarnemendum, þó ekki yfir 90 kr. á nemanda.

42. gr.

Nú eru haldin námsskeið við skólann í bóklegum og verklegum fræðum eigi skemur en 3 mánuði og kensla 12 stundir á viku eða meira, og skal þá greiða úr ríkissjóði 6 kr. fyrir mánaðarkenslu hvers nemanda gegn 9 kr. framlagi úr bæjarsjóði Reykjavíkur. Nemendur greiða kenslugjald í hlutfalli við námstímann, eftir ákvörðun skólanefndar.

43. gr.

Skólasjóði má eigi verja til annars en rekstrar skólans.

III.

GAGNFRÆÐASKÓLINN Á AKUREYRI.

44. gr.

Á Akureyri skal vera skóli, er nefnist Gagnfræðaskólinn á Akureyri.

45. gr.

Takmark skólans er að búa nemendur undir athafnalíf bæði i andlegum og verklegum eignum.

46. gr.

Skólinn er samskóli fyrir pílta og stúlkur.

47. gr.

Skólinn skiftist i tvær aðaldeildir. Í gagnfræðadeild eru þrjár bekkir. Próf þaðan eftir tveggja ára nám heitir gagnfræðapróf, en lokapróf gagnfræðapróf hið meira. Í síðari deildinni, sem heitir mentadeild og býr nemendur undir háskólanám, eru fjórir bekkir.

48. gr.

Í mentadeild skal kenna þessar námsgreinar: Íslensku og íslensk fræði, Norðurlandamál, ensku, þýsku, frönsku, latínu, sagnfræði, trúarbrögð, fjelagsfræði, bókmentafræði og listasögu, náttúrufræði og náttúrusögu, stærðfræði, bókfærslu, líkamsæfingar, söng, dráttlist og hagnýt vinnubrögð.

49. gr.

Íslensk tunga og náttúruvísindi skulu vera höfuðnámsgreinar i skólanum. Lesskrá skal haga svo, að auðvelt sje að halda nemendum til sjálfstæðra námsiðkana, eftir því sem áhugi og hæfileikar benda til. Vandlega skal gæta þess, að ofþreyta ekki nemendur með náminu.

Leikfimi og íþróttaiðkanir skal stunda með kappi, og má veita leyfi við og við, þegar vel stendur á, hálfra eða heila daga til íþróttaiðkana eða gönguferða, enda skal leikfimiskennarinn sjá um, að leyfið sje notað svo sem til var ætlast.

50. gr.

Í hverjum bekk skal haldið árspróf. Lokapróf mentadeildar er stúdentspróf. Ljúka má námi i einstökum námsgreinum i öðrum og þriðja bekk mentadeildar, en þá skal um prófdómendur i þeim greinum fara eins og um stúdentspróf, enda skulu þær einkunnir og taldar á stúdentsprófskirteinum.

Við árspróf skulu vera 2 prófdómendur, annar úr flokki kennara, hinn skipaður af kenslumálaráðuneytinu, en við stúdentspróf 2 prófdómendur, skipaðir af því.

Heimilt er skólameistara að sleppa nemanda við árspróf, enda hafi hann lofsamlega einkunn eftir veturinn.

51. gr.

Um einkunnastiga og einkunnagjöf skal ákveða i reglugerð. Þá skal og i reglugerð setja nánari ákvæði um inntökupróf, bekkjarpróf og stúdentspróf.

52. gr.

Heimilt er utanskólamönnum að taka próf úr öllum bekkjum menta-

deildar. Þeir, sem standast prófin í fyrstu þrem bekkjum deildarinnar, hafa leyfi til að setjast í skólann eftir því sem húsrúm og kennaratala leyfir. Ef fleiri ná prófi inn í bekk en hægt er að veita inntöku, ræður prófeinkunn úrslitum. Skólameistari má þó bregða út af þessari reglu, ef úrlausn nemanda í einhverri grein sannar að hann sje gæddur frábærlega góðum gáfum.

53. gr.

Þessi eru almenn inntökuskilyrði í mentadeild: 1) Að þeir, sem setjast í fyrsta bekk, verði a. m. k. 16 ára það ár, sem þeir stunda nám í bekknum. Aldurstakmark þeirra sem setjast í aðra bekki svarar til inntökualdurs; 2) að þeir sjeu ekki haldnir neinum nænum sjúkdómi; 3) að siðferði þeirra sje óspilt.

54. gr.

Til þess að vera tekinn í fyrsta bekk mentadeildar verður nemandinn að standast próf í þessum greinum: 1) Í móðurmálinu: Geta ritað venjulegt mál ritvillulítið, þekkja aðaleinkenni islenskrar málfræði og höfuðdrætti í islenskum bókmentum, bæði á þjóðveldistimunum og síðan um 1800; 2) Í Norðurlandamálum: Skilja og geta lesið nokkurnvegin rjett venjulegt fræðibókamál á dönsku eða sænsku og geta ritað villulitinn stíl almenns efnis á öðruhvoru því máli. 3) Í ensku: Geta auðveldlega þýtt ólesið ljett mál og gert villulitinn stíl um auðvelt efni. 4) Í þýsku: Hafa lesið ekki minna en 100 bls. af venjulegu kenslubókamáli og hafa numið undirstöðuatriði þýskrar málfræði. 5) Vera leikinn í að reikna brot og tugabrot, vaxtareikning og almennustu þætti flatarmáls- og rúmmálsfræði. 6) Í sögu: Hafa glögt yfirlit um æfi frægra manna og megintimabil og atburði í sögu Íslands og almennri veraldarsögu. 7) Í náttúrufræði: Hafa numið líkamsfræði, almenna grasfræði og dýrafræði og þekkja að minsta kosti 50 tegundir islenskra blómjurta og 25 tegundir islenskra fugla. Ennfremur aðaldrætti í þróunar sögu jarðarinnar og landsins. 8) Í landafræði: Hafa numið almenna landafræði og vera leikinn í að nota landabrfjef.

55. gr.

Kenslustundir í hverjum bekk, bæði í mentadeild og gagnfræðadeild, skulu vera 30—33 á viku. Á laugardögum skal kensla eigi standa lengur en til hádegis.

56. gr.

Skólaárið byrjar 1. október og endar 30. september. Kenslu og prófum ár hvert skal lokið 30. maí, nema öðruvísi verði ákveðið í reglugerð, að fengnum tillögum skólameistara. Um skólaleyfi skal ákveðið í reglugerð.

57. gr.

Fastir kennarar skulu vera 6 og er einn þeirra jafnframt skólameistari. Hefir hann á hendi aðalumsjón með nemendum skólans, kenslu allri, húsum skólans og áhöldum. Skólameistari hefir að byrjunarlaunum 4000 kr.

á ári, en launin hækka eftir 3, 6 og 9 ár í þessari röð um 300 kr., 300 kr. og 400 kr. upp í 5000 kr. Auk þess nýtur hann ókeypis húsnæðis í skólahúsinu, ljóss og hita. Fyrir umsjón með heimavist nemenda og risnu vegna skólans fær skólameistari 2000 kr.

Kennarar skólans hafa að byrjunarlaunum 3400 kr. á ári, en launin hækka á 4 ára fresti um 400 kr. upp í 5000 kr. Skólameistari og kennarar njóta dýrtíðaruppbótar eftir launalögum.

Skólameistari ræður aukakennara og stundakennara eftir því, sem fje er veitt til í fjárlögum og í gagnfræðadeild eftir því sem ástæður skólans sjóðs leyfa. Svo skal og leita áhlits skólameistara um skipun fastra kennara.

58. gr.

Skólameistari skal kenna 12 stundir á viku, en fastir kennarar 26 stundir. Heimilt er kenslumálastjórninni að fækka um 2—4 stundir skyldukenslu skólameistara eða fastra kennara, sem hafa mikil aukastörf við skriflegar úrlausnir, eða önnur sjerstök aukastörf í þágu nemenda og skólans.

59. gr.

Til þess að geta orðið skipaður fastur kennari við skólann þarf umsækjandi að hafa tekið kennarapróf við háskóla í kenslugreinum sínum, hafa kynt sjer allitarlega kensluaðferðir og heimilisbrag í nokkrum samskonar skólum og hafa sýnt með að minsta kosti eins árs reynslu við skólann, að hann hafi kennarahæfileika og manndóm til að gegna slíkri stöðu.

Heimilt er þó að veita undanþágu frá fyrsta ákvæðinu að því er snertir kennara, sem nú starfa við skólann, og aðra umsækjendur, sem með afburðum í kenslu hafa sýnt að þeir sjeu eftirsóknarverðir starfsmenn við skólann.

60. gr.

Kennarafundi skulu allir kennarar skólans sækja. Skólameistari hoðar til funda og stjórnar þeim. Fastir kennarar og aukakennarar hafa atkvæðisrjett. Í reglugerð skal ákveða um valdsvið kennarafunda.

61. gr.

Skólameistari ræður skólalækni til 3 ára í senn og skal hann líta eftir heilbrigði nemenda og hollustuháttum skólans.

62. gr.

Kenslumálaráðuneytið hefir yfirstjórn skólans. Sjer til aðstoðar hefir það skólaráð, og skal ákveðið um það í reglugerð. Má þar ákveða, að Alþingi, bæjarstjórn Akureyrar og fjelag útskrifaðra nemenda eða stúdentafjelag taki þátt í skipun skólaráðsins.

Skólaráðið starfar ókeypis, en fær kostnað við símanot og brjefaskifti goldinn úr ríkissjóði.

63. gr.

Skólaráðið skal árlega halda 1 aðalfund og aukafundi er þörf krefur. Getur það gert tillögur um sjerhvað, er það telur skólanum til hagsmuna. Svo skal það og vera kenslumálaráðuneytinu og skólameistara til ráðuneytis hvenær sem þess er óskað. Skytt skal að bera reglugerð og breytingar á henni undir skólaráðið.

64. gr.

Kenslugjöld skal greiða í skólasjóð mentadeildar og ákveður skólaráðið hæð þeirra. Aldrei skulu færri en fjórði hluti nemenda undanþegnir skólagjaldi.

Skólasjóði þessum má verja til námsstyrks, til fræðandi ferðalaga nemendanna og að öðru leyti til hvers þess, er verða má til að bæta og prýða skólann og efla heilbrigt skólalíf. Nánari fyrirmæli um meðferð skólasjóðs verða ákveðin í reglugerð.

65. gr.

Í heimavist skólans skulu þeir nemendur, er þar búa, njóta ókeypis húsnæðis, ljóss og hita, og ganga utanbæjarnemendur þar fyrir. Nemendur úr mentadeild skulu hafa rjett til $\frac{2}{3}$ hluta heimavistanna, en nemendur úr gagnfræðadeild til $\frac{1}{3}$ hluta.— Skytt er kennurum skólans að hafa umsjón með heimavist og vinnu nemenda í bókasafni skólans, þegar skólameistari óskar þess, gegn þóknun, sem ráðuneytið samþykkir.

66. gr.

Inntökuskilyrði í fyrsta bekk gagnfræðadeildar eru þessi: 1) Að hafa lokið fullnaðarprófi barnafræðslunnar. 2) Að standast próf í íslensku, reikningi og dönsku, eftir því sem ákveðið verður í reglugerð. 3) Að vera ekki haldinn af neinum næmum sjúkdómi. 4) Að vera 14 ára að aldri. Þó getur skólameistari veitt undanþágu, ef honum virðist ástæða til, enda sje umsækjandi ekki yngri en 13 ára.

67. gr.

Til þess að utanskólanemandi verið tekinn í annan eða þriðja bekk gagnfræðadeildar, verður hann að sýna við próf, að hann hafi þá kunnáttu, þroska og aldur, sem krafist er af skólanemendum, er setjast í þann bekk.

68. gr.

Í gagnfræðadeild skal kenna þessar námsgreinar: Íslensku og íslenskar bókmentir, dönsku eða sænsku, ensku, landafræði, náttúrusögu og náttúrufræði, almennan reikning, ásamt undirstöðu flatarmáls- og rúmfræði, sögu, atvinnufræði, dráttlist, hagnýt vinnubrögð, söng og íþróttir. Í þriðja bekk skal auk þess kenna bókfærslu, vjelritun, þýsku, fjelagsfræði, hagfræði og þau

atriði lögfræðinnar, sem mest koma við daglegu lifi manna. Undanþágu má veita nemendum, bæði í menta- og gagnfræðadeild, í einstökum námsgreinum, enda leggi þeir því meiri stund á aðrar greinar, eftir því sem áhugi og hæfileikar benda til.

69. gr.

Eftir nám í fyrsta bekk skal ljúka ársprófi, en eftir nám í öðrum bekk gagnfræðaprófi og eftir nám í þriðja bekk gagnfræðaprófi hinu meira. Í reglugerð má ákveða að skyndipróf sjeu haldin nokkrum sinnum á vetri. Þau skulu vera skrifleg og fyrirvaralaus.

70. gr.

Kennarar prófa hver í sinni kenslugrein. Við árspróf í gagnfræðadeild eru kennarar prófdómendur hver hjá öðrum. Kenslumálaráðuneytið skipar prófdómendur við burtfararpróf, og velja þeir verkefni við prófin.

71. gr.

Meðan gagnfræðakenslan fer fram í núverandi skólahúsi, leggur ríkið henni til ókeypis húsnæði, ljós og hita. Ennfremur kostar ríkið kensluna í 2. og 3. bekk gagnfræðadeildar óskiftum. Kostnaður við kenslu í 1. bekk greiðist úr skólasjóði gagnfræðadeildar samkvæmt ákvæðum 75. gr. Sama gildir og, ef skifta þarf vegna mikillar aðsóknar öðrum eða þriðja bekk gagnfræðadeildar, og um námsскеið eða sjernám í sambandi við gagnfræðadeild.

72. gr.

Þegar reisa þarf ný hús vegna aukinnar aðsóknar að gagnfræðadeild, skal reisa þau, eftir fyrirmælum kenslumálastjórnarinnar, á því landi, sem Akureyrarbær gaf ríkissjóði vegna Gagnfræðaskólans á Akureyri veturinn 1928—29. Ríkissjóður leggur fram í stofnkostnað þeirra húsa $\frac{2}{5}$ hluta, eftir því, sem fje er heimilað í því skyni í fjárlögum eða sjerstökum lögum, en Akureyrarkaupstaður $\frac{3}{5}$ hluta. Hafi Akureyrarbær ráð á jarðhitavatni, meiru en þarf til að hita þær opinberar byggingar, sem bærinn er nú að reisa, skal hann skyldur til að leggja heitt vatn fram endurgjaldslaust til að hita nauðsynlegar viðbótarbyggingar gagnfræðadeildar.

73. gr.

Þegar Akureyrarkaupstaður hefir tekið að sjer samkvæmt lögum þessum, hlutfallslegan kostnað við rekstur tveggja eða fleiri bekkja í gagnfræðadeild skólans, þá skal þriggja manna skólanefnd kosin til samstarfs við skóla-meistara um yfirumsjón gagnfræðadeildar. Bæjarstjórn Akureyrar kys í nefndina með hlutfallskosningu tvo menn til þriggja ára, en kenslumálaráðuneytið skipar hinn þriðja, sem jafnframt er formaður nefndarinnar, til jafnlangs tíma. Varamenn þrír, tilnefndir af sömu aðiljum, á sama hátt til sama tíma, taka sæti í nefndinni í forföllum aðalmanna. Skólanefndin starfar kauplaust.

74. gr.

Skólanefnd semur reglugerð fyrir gagnfræðadeildina um kenslu, próf og annað, sem lýtur að starfi skólans, en kenslumálastjórnin staðfestir. Skólanefnd skal með skólameistara ráða um bóka- og áhaldakaup og annað, er lýtur að fjárstjórn gagnfræðadeildar, og ráðstöfun skólasjóðs.

75. gr.

Námstiminn á ári hverju er 7—7½ mánuður í gagnfræðadeild, og kenslustundir reglulegra nemenda 30—33 á viku.

Úr rikissjóði skal greiða í skólasjóð gagnfræðadeildar 80 kr. yfir skólaárið fyrir hvern reglulegan nemanda í þeim bekkjum gagnfræðadeildar, þar sem rikissjóður kostar ekki kensluna samkvæmt 71. gr., þó ekki yfir 1600 kr. á bekk til jafnaðar, gegn 120 kr. framlagi úr bæjarsjóði Akureyrar fyrir hvern þessara nemenda, þó ekki yfir 2400 kr. á hvern bekk. Ennfremur greiða nemendur gagnfræðadeildar kenslugjald í skólasjóð, 60 kr. yfir skólaárið. Innanbæjarnemendur eru þó undanþegnir þessu skólagjaldi, eftir að Akureyrarbær hefir tekið á sig greiðslur til skólasjóðs samkvæmt framansögðu. Úr skólasjóði skal greiða kostnað við kenslu og annan rekstur gagnfræðadeildar, að undanskilinni kenslu þeirri og húsnæði, er rikissjóður leggur til samkvæmt 71. gr.

76. gr.

Nú eru haldin námsskeið í bóklegum eða verklegum fræðum við gagnfræðadeild eigi skemur en 3 mánuði og kensla 12 stundir á viku eða meira, og skal þá greiða úr rikissjóði 6 kr. fyrir mánaðarkenslu hvers nemanda. Á sama hátt greiðast úr bæjarsjóði Akureyrar 9 krónur fyrir mánaðarkenslu hvers slíks nemanda. Nemendur greiða kenslugjald í hlutfalli við námstíma, eftir ákvörðun skólanefndar.

77. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin lög nr. 20, 9. júlí 1909, um gagnfræðaskólann á Akureyri, og lög nr. 68, 7. maí 1928, um bráðabirgðaungmennafraeðslu í Reykjavík, svo og öll önnur ákvæði, sem fara í bága við þessi lög.